

Права і обов'язки сторін та інших учасників виконавчого провадження

Умови і порядок виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), що відповідно до закону підлягають примусовому виконанню у разі невиконання їх у добровільному порядку, визначає Закон України «Про виконавче провадження» (далі – Закон).

Відповідно до Закону сторонами виконавчого провадження являються стягувач і боржник, учасниками – державний виконавець, сторони, представники сторін, прокурор, експерти, спеціалісти, перекладачі, суб'єкти оціночної діяльності - суб'єкти господарювання.

Статтею 57 Конституції України кожному гарантовано право знати свої права і обов'язки.

Права і обов'язки сторін та інших учасників виконавчого провадження реалізуються відповідно до статті 12 Закону.

Зокрема, сторони виконавчого провадження та прокурор як учасник виконавчого провадження мають право ознайомлюватися з матеріалами виконавчого провадження, робити з них виписки, знімати копії, заявляти відводи у випадках, передбачених цим Законом, оскаржувати рішення, дії або бездіяльність державного виконавця з питань виконавчого провадження у порядку, встановленому цим Законом, подавати додаткові матеріали, заявляти клопотання, брати участь у провадженні виконавчих дій, давати усні та письмові пояснення, висловлювати свої доводи та міркування з усіх питань, що виникають у ході виконавчого провадження, у тому числі під час проведення експертизи, заперечувати проти клопотань, доводів та міркувань інших учасників виконавчого провадження та користуватися іншими правами, наданими законом.

Стягувач має право подати заяву про видачу дубліката виконавчого документа, про поновлення строку його пред'явлення до виконання, про відмову від стягнення і повернення виконавчого документа.

Сторони мають право укласти мирову угоду про закінчення виконавчого провадження, яка визнається судом, оспорювати належність майна і результати його оцінки, подавати письмові заперечення проти розрахунку державного виконавця щодо розподілу коштів між стягувачами.

Інші учасники виконавчого провадження мають право подавати додаткові матеріали, заявляти клопотання, брати участь у провадженні виконавчих дій, давати усні та письмові пояснення, висловлювати свої доводи та міркування з усіх питань, що виникають у ході виконавчого провадження, у тому числі під час проведення експертизи, заперечувати проти клопотань, доводів та міркувань інших учасників виконавчого провадження та користуватися іншими правами, наданими цим Законом для цих осіб.

Сторони зобов'язані протягом трьох робочих днів письмово повідомити державного виконавця про повне чи часткове самостійне виконання рішення боржником, а також письмово повідомляти державного виконавця про виникнення обставин, що зумовлюють обов'язкове зупинення виконавчого провадження, про встановлення відстрочки або розстрочки виконання, зміну способу і порядку виконання рішення, зміну місця проживання чи перебування (у тому числі про зміну їх реєстрації) або місцезнаходження, а боржник - фізична особа - про зміну місця роботи.

Боржник зобов'язаний: утримуватися від вчинення дій, які унеможливають чи ускладнюють виконання рішення; надавати у строк, установлений державним виконавцем, достовірні відомості про свої доходи та майно, у тому числі про майно, яким він володіє спільно з іншими особами, про рахунки у банках чи інших фінансових установах; своєчасно з'являтися за викликом державного виконавця; письмово повідомляти державному виконавцю про майно, що перебуває в заставі або в інших осіб, а також про кошти та майно, належні боржникові від інших осіб.

Особи, які беруть участь у виконавчому провадженні, зобов'язані сумлінно користуватися усіма наданими їм правами з метою забезпечення своєчасного та в повному обсязі вчинення виконавчих дій.

Слід наголосити, що сторона виконавчого провадження (її представник) та прокурор як учасник виконавчого провадження можуть, знайомитися з матеріалами виконавчого провадження у відповідному органі ДВС у спеціально визначений для прийому громадян час і в тому обсязі, в якому вони бажають, за усним клопотанням до державного виконавця.

За бажанням сторони виконавчого провадження (її представника) або прокурора як учасника виконавчого провадження ознайомитись із матеріалами виконавчого провадження в інший час виконавче провадження надається їм для ознайомлення на підставі письмової заяви, в якій зазначаються бажана дата та час ознайомлення, за резолюцією начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець.

Ознайомлення з матеріалами виконавчого провадження здійснюється в приміщенні органу ДВС та у присутності державного виконавця, про що у виконавчому провадженні робиться відмітка із зазначенням дати ознайомлення та особи, яка ознайомила з матеріалами виконавчого провадження.

Сторона виконавчого провадження та прокурор як учасник виконавчого провадження мають право робити копії з документів виконавчого провадження, виписки з них. Вилучення з матеріалів виконавчого провадження будь-яких документів не допускається.

Підкреслюємо, що у разі вибуття однієї із сторін виконавчого провадження (у разі смерті фізичної особи, припинення юридичної особи, а також в інших випадках заміни сторони у виконавчому провадженні), якщо правовідносини допускають правонаступництво, державний виконавець з власної ініціативи або за заявою сторони, а також сама заінтересована сторона мають право звернутися до суду із заявою про заміну сторони виконавчого провадження її правонаступником. На підставі постановленої судом ухвали державний виконавець своєю постановою, яка затверджується начальником відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, змінює назву сторони виконавчого провадження. Ухвала суду та постанова державного виконавця долучаються до виконавчого документа при його направленні за належністю або поверненні його стягувачу чи до суду.

Правонаступництво можливе на всіх стадіях виконавчого провадження - з моменту відкриття виконавчого провадження до його закінчення. Після заміни вибулої сторони виконавчого провадження її правонаступником державний виконавець продовжує виконання виконавчого провадження в порядку, встановленому Законом.

У разі якщо сторона виконавчого провадження змінила найменування без процедури реорганізації (для юридичної особи) або прізвище, ім'я чи по батькові (для фізичної особи), державний виконавець за наявності підтверджуючих документів (про внесення змін до установчих документів, довідки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, довідки органу державної реєстрації актів цивільного стану, паспорта) своєю постановою, яка затверджується начальником відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, змінює назву сторони виконавчого провадження. Така постанова державного виконавця приєднується до виконавчого документа при його направленні за належністю або поверненні його стягувачу чи до суду.

Отже, сторонам та учасникам виконавчого провадження пропонуємо використовувати надані права та дотримуватись покладених на них зобов'язань.

*Інформує Управління державної виконавчої служби
Головного територіального управління юстиції в Одеській*